

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА”**

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Фізичне виховання»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____/_____
(протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з

____ 20__ р.

Ректор_____/_____/

(наказ № __ від " __ " _____ 20__ р.)

Запоріжжя 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Фізичне виховання» підготовки бакалавра зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» випускника НУ «Запорізька політехніка» є нормативним документом, в якому узагальнюється зміст освіти, тобто, відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентностей та інших соціально важливих властивостей і якостей.

Програму розроблено групою у складі:

1. Мазін Василь Миколайович – керівник групи (гарант освітньої програми), д. пед. н., професор, завідувач кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка» (наказ від 15.07.2021 р. № 269 Про призначення гарантів освітніх програм);

2. Шамардін Валерій Миколайович – член групи, д. пед. н., професор, професор кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;

3. Шамардіна Галина Миколаївна – член групи, к. пед. н., професор, професор кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;

4. Пущина Ірина Вікторівна – член групи, к. пед. н., доцент, декан факультету управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;

5. Гацуля Олексій Миколайович – член групи, к. н. держ. упр., директор комунального закладу «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності (стейкхолдер);

6. Зуб Юрій Олександрович – член групи, студент гр. УФКС-118 (здобувач освіти).

Розроблено ОПП на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом № 865 Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року.

Рецензії від стейкхолдерів:

- Сокирко Олексій Сергійович, директор СДЮШОР «МОТОР-СІЧ» з плавання та стрибків у воду, Майстер спорту СРСР, кандидат педагогічних наук, спортивний суддя FINA.

- Шульга Євген Анатолійович, директор ДЮСШ 10 м. Запоріжжя.

Після надходження побажань, пропозицій та зауважень щодо вдосконалення ОПП від здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти та роботодавців проєкту ОПП обговорено та схвалено на засіданні кафедри управління фізичною культурою та спортом (протокол № __ від _____.2022).

1. Профіль освітньо-професійної програми

1.1 – Загальна інформація

Повна назва закладу вищої освіти, факультету та кафедри	Національний університет “Запорізька політехніка”, Факультет управління фізичною культурою та спортом, Кафедра управління фізичною культурою та спортом.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр, Бакалавр фізичної культури і спорту
Офіційна назва освітньої програми	Фізичне виховання
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки. Обсяг програми: - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня “молодший бакалавр” (освітньо-кваліфікаційного рівня “молодший спеціаліст”) заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста): • за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт не більше ніж 120 кредитів ЄКТС; • за іншими спеціальностями не більше ніж 60 кредитів ЄКТС. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, сертифікат УД №08009136 від 05.03.2019 Термін дії сертифікату 01.07.2028
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2025 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/op/b/Fakultet_upravlinnia_fizychnoyu_kulturoyu_ta_sportom/Fizychne_vykhovannia.pdf
1.2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, під час професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання.	

1.3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 017 Фізична культура і спорт Об'єкти вивчення та діяльності: сфера фізичної культури і спорту Теоретичний зміст предметної області: парадигми, концепції, теорії фізичної культури і спорту; соціально-гуманітарні науки; педагогіка і психологія; основи анатомії, фізіології, біохімії, гігієни, спортивної медицини; загальна теорія здоров'я, здорового способу життя.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Фокус: Спеціальна освіта в галузі фізичної культури і спорту; вивчення теоретичних засад та методологічних концептуальних положень, механізмів організації спортивних і фізкультурних практик. Ключові слова: фізичне виховання, спорт, тренер-викладач, професійна компетентність, навчально-тренувальний процес, спортивно-масова робота
Особливості програми	Передбачено можливість дуальної освіти
1.4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітніми програмами бакалавра фізичної культури і спорту випускник здатен займати відповідну первинну посаду (за ДК 003:2010): 3475 – Суддя з виду спорту; 3475 – Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції); 3475 – Тренер з виду спорту (федерації, збірної чи клубної команди, спортивної школи і т. ін.).
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
1.5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання студентсько-центрований (student-centered education). Загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності; спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній культурі і спорті; словесні, наочні та практичні методи фізичного виховання та спортивної підготовки; технології організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів; надання долікарської допомоги; інформаційно-комунікаційні технології.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени; практика; тестування знань; оцінювання якості самостійного виконання рухових вправ, а також організації виконання таких вправ іншими особами; презентації; проектна і лабораторна робота
1.6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності: 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. 4. Здатність працювати в команді. 5. Здатність планувати та управляти часом. 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 9. Навички міжособистісної взаємодії. 10. Здатність бути критичним і самокритичним. 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. 2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. 3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. 4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують. 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя. 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту. 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини. 8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини. 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом. 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. 13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту. 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

1.7 – Програмні результати навчання	
1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв’язання існуючих проблем. 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування. 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег. 6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці. 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами. 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань. 9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення. 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи. 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту. 12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях. 13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості. 14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом. 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом. 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини. 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини. 18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом. 19. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства. 20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	
1.8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До забезпечення реалізації програми залучено фахівців, які мають практичний досвід спортивної діяльності (29% - майстри спорту, майстри спорту міжнародного класу, заслужені працівники фізичної культури і спорту), а також досвід наукової роботи (60% доктори і кандидати наук).

Матеріально-технічне забезпечення	Сучасне інформаційно-комунікативне обладнання; спеціалізоване програмне забезпечення; фізкультурно-спортивне спорядження та обладнання.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Система дистанційного навчання Moodle, ресурси наукової бібліотеки НУ «Запорізька політехніка»
1.9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива (на загальних підставах у межах України).
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива у рамках програми (проведення закордонних практик з укладанням угод щодо академічної мобільності за встановленої формою).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Форма підсумкового контролю	Кількість кредитів
1	2	3	5
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ (ОК)			
ОК 01	Адаптивна фізична культура	з	3
ОК 02	Анатомія і морфологія людини	е	5
ОК 03	Атестація	д.з	3
ОК 04	Біомеханіка	з	3
ОК 05	Біохімія	е	3
ОК 06	Виробнича практика	д.з.	9
ОК 07	Виробнича практика (ЗЗСО)	д.з.	6
ОК 08	Вступ до спеціальності	е	3
ОК 09	Гігієна фізичного виховання і спорту	з	3
ОК 10	Гімнастика з методикою викладання	з,е	14
ОК 11	Дієтологія	з	3
ОК 12	Загальні основи спортивного тренування	е,КР	5
ОК 13	Іноземна мова	з,е	6
ОК 14	Інформаційні технології в фізичному вихованні та спорті	з	4
ОК 15	Історія фізичної культури	е	3
ОК 16	Кондиційне тренування	е	4
ОК 17	Легка атлетика з методикою викладання	з,е	13
ОК 18	Масаж та ЛФК	з	4
ОК 19	Олімпійський і професійний спорт	з	3
ОК 20	Організація та проведення спортивних змагань	е	3
ОК 21	Основи медичних знань з долікарською медичною допомогою	з	3
ОК 22	Основи фізичної реабілітації	е	4
ОК 23	Педагогіка фізичного виховання і спорту	е	3
ОК 24	Педагогічні дослідження фізичного виховання та спорту	з	3
ОК 25	Плавання з методикою викладання	з,е	10
ОК 26	Політико-правова система України	з	3
ОК 27	Правове забезпечення фізичної культури та спорту	з	3
ОК 28	Профілактика спортивного травматизму	з	3
ОК 29	Психологія фізичного виховання і спорту	е	3
ОК 30	Рухливі ігри	з	3
ОК 31	Спортивна метрологія	з	3
ОК 32	Спортивне орієнтування і туризм	з	3
ОК 33	Спортивні ігри з методикою викладання	з,е	10
ОК 34	Теорія і методика фізичного виховання	з,е,КР	10
ОК 35	Українська культура в європейському контексті	з	3
ОК 36	Українська мова (за професійним спрямуванням)	е	3

ОК 37	Управління фізичною культурою та спортом	3	3
ОК 38	Фізіологія людини	3	4
ОК 39	Філософія	3	3
	Разом		180
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</i>		75%	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ (ВК)			
<i>Загальний обсяг вибірових компонент</i>		25%	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Освітні компоненти
1	ОК 02, ОК 08, ОК 10, ОК 13, ОК 21, ОК 25, ОК 26
2	ОК 10, ОК 13, ОК 17, ОК 25, ОК 36, ОК 38
3	ОК 05, ОК 10, ОК 14, ОК 15, ОК 17, ОК 30, ОК 39
4	ОК 10, ОК 17, ОК 23, ОК 31, ОК 33, ОК 34
5	ОК 22, ОК 24, ОК 29, ОК 33, ОК 34, ОК 35
6	ОК 07, ОК 09, ОК 11, ОК 16, ОК 28, ОК 34
7	ОК 01, ОК 12, ОК 18, ОК 19, ОК 32
8	ОК 03, ОК 04, ОК 06, ОК 20, ОК 27, ОК 37

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Фізичне виховання» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» проводиться у формі атестаційного екзамену, який має оцінити рівень досягнення результатів навчання, визначених стандартом і освітньою програмою та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням професійної кваліфікації:

3475 – Суддя з виду спорту;

3475 – Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції).

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2						+	+	+							+				+							+								+				+	
ЗК 3			+			+	+	+					+		+				+							+								+	+			+	
ЗК 4	+							+				+		+	+	+		+				+		+		+					+		+	+		+		+	
ЗК 5						+	+					+		+										+							+			+			+		
ЗК 6			+										+																							+			
ЗК 7			+										+																							+			
ЗК 8	+					+	+			+		+		+		+	+	+		+		+			+			+		+			+	+			+		
ЗК 9			+										+	+					+															+		+	+		
ЗК 10						+	+	+				+			+									+		+					+		+	+		+		+	
ЗК 11			+										+						+																	+			
ЗК 12	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+			+		
ФК 1			+			+	+	+		+			+		+		+							+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	
ФК 2			+			+	+					+	+	+					+								+	+			+				+				
ФК 3			+			+	+						+	+		+		+			+					+	+			+					+				
ФК 4	+		+			+	+						+	+													+	+								+			
ФК 5			+			+	+	+					+	+	+											+	+	+				+		+	+	+		+	
ФК 6										+		+					+		+	+					+					+			+						
ФК 7	+	+		+	+				+	+	+	+				+	+	+		+		+			+			+		+		+					+		
ФК 8	+	+		+	+				+	+	+	+		+		+	+	+		+		+		+	+					+	+		+				+		
ФК 9	+									+		+				+	+	+		+	+	+		+	+			+		+	+		+						
ФК 10	+									+		+				+	+	+		+		+	+		+					+			+	+					
ФК 11	+									+		+				+	+	+		+		+		+	+					+	+	+		+	+				
ФК 12	+					+	+			+		+				+	+	+		+		+		+	+		+			+	+		+				+		
ФК 13						+	+							+										+			+				+						+		
ФК 14						+	+					+																						+			+		

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]

6. ПЕРЕЛІК ДОКОМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма розроблена на основі наступних нормативних документів:

1. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Національна рамка кваліфікацій : затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para12#n12>.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій : ДК 003:2010 (На зміну ДК 003:2005); Чинний від 01.11.2010 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 р. № 1648). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.
5. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 №567. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ce/3c2/bd0/5ce3c2bd0cf5f368308476.pdf>.
6. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/248149695>.
7. Закон «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sistemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.